

وفی ۱۹ تموز سنه ۱۳۲۶

فی ۲۵ رجب سنه ۱۳۲۸

پازار ایرتسی

جمعیت علمیة اسلامیه نك ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :
مکتب قضاة معالمردن
کلیسی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درسعالمردن
نوقاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درسعالمردن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات

..... مسافر فاضله نطق	 طاهر المولوی	تاریخ اسلام صحافندن
ادبیات	ع . عاطف	اسلامده علوم وفنون
ماتمزده بر والده		وعظلمزدن
عشقنامه		مسلمانلرده عائله حیاتی
طاهر المولوی		
شکوفه بهارستان	 احمد شوقی	
طاهر المولوی		

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر در)

مالک اجنبیه ایچون :
۲۰ ، ۶۰ فرانق
» ۱۰ ، ۳۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۶۰ غروش
التی آیلنی ۳۰ »

درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلمزده

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارده آلهرق رعایتسز لکده بولنمامسی رجا اولدور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

بنی باطلدن حق مائل اولان و مسامحه و تیسری وعدم
عسری مشتمل اولان برملته پیغمبر کوندردی بنی عبادت
ایچون انقطاع ایتیش واکا بالکلیه انهماک ایدرک نفوس
بشریه حرجی موجب اولان رهبانیت کوندرمدی
بیوریورلر .

اهل ورع و تقوی دیمک ناس ایله اختلاط ایدوب
کسب ایله یعنی زراعت و تجارت و صنعتله مشغول اولان
واوامر السیهیه اطاعت و نواهدن و صفات مذمومه دن
اجتناب ایدن و اخلاق حمیده اصحابندن بولنان و بقدر -
الامکان اکتساب علم و فضیلت ایتیش اولان کسه لر در .
حضرت پیغمبر (فقیه واحد اشد علی الشیطان من الف
عابد) بیورمشدر .

علم و فضیلت اکتساب ایتیمان و احکام شرعیه حالته
واقف اولمیان برکسه ایتیش اولدینی عبادتده مخاطره
معروض قالور چونکه ثواب ظنیه کناه ایشله مک تهله کله
واردر . انکیچون هر کس علم حانی اوکرتمک لازمدر .
مثلا یومیه اجرتله چالیشان بر عمله انجق فرائض و سنن
مؤکده نی ادا ایده بیلور . یوقسه جامعه کیدوب نمازی
قلدقدنصکره مستأجردن اذنسز یارم ساعتده تلاوت قرآن
وذ کر ایله مشغول اوله من . اولورسه اکا مقابل اله جفی
اجرت غیر مشروع اولدیفندن کنه کار اولور کذلک برکسه
ازدواج ایچون مقتضی ایتجه نی و یا متاهل ایه اولاد و عیالک
نفقه سنن تدارکدن و از کچوبده عبادتله مشغول اولمی
وظیفه دن قاجق اعتباریله جائز اولماز .

هر صنف اهالی کندیته مخصوص اولان وظیفه نی
احکام شرعیه دائره سنده ایفا وهر برفعانی و قوانی شرع
شریفه تطبیق ایتمکله متقی اولور . هر صنف اهالینک نه
صورته متقی اوله جفنی بر بر بیان ایده لم . اولامیر المؤمنین
اولان ذات اوامر السیهیه امتثال و نواهدن اجتناب
ایتملی و امیر المؤمنین اولمق حسیله عدالت و مساواته صوک
درجه ده رعایت ایتلیدر .

بزم شریعتمزده پادشاهلر ایچون آبروجه برامتیاز

مدنیت اسلامیه حد کماله کلوبده ادبا و شعراء
چو غالتجه هر کسده شعر و ادب مراقی او یا تمش ، قافیه
مفتونیتله نثر آیزلمش آئارده سراسر مسجع دنیله جک بر
حاله کلشدر ، بویولده دخی بر جوق مقساملر یازلمش ،
بونلرک پیشواسی ده اوچیوز طقسان سکیز تاریخ هجر یسنده
وفات ایدن بدیع الزمان همدانی اولمشدر صاحب مقامات
حریری بونی تقلید ایتیش ایهده غرائب الفاظ و کثرت
تسجیعات ایله اثرینی معمی حالته کتیرمشدر .

بوسجع مسلسل اصولی کتب توارینجه انتقال ایده رک
(قلاند العیقان) و سائر کبی بر جوق آثار بویولده
یازلمشدر ، برکت ویرسین که ابن خلدون و ابن اثیر ،
مسعودی و سائر ، او طرزنی تعقیب ایتمه مشلدر .

قونیه لی :

ع . عاطف

وعظ لر مزدن

ما بعد

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى في الكتاب المبين

(یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم
شعوبا و قبائل لتعارفوا ان اکر مکم عند الله اتقاکم ان الله
علیم خبیر) کچسکی درسمزده آیت کریمه نک تفسیری
واکا معلق بعض احادیث شریفه ذکر و بیان اولمش ایدی
بوکونکی درسمزده ده تقوی نه دیمکدر و بر انسان نه
یولده حرکت ایدرسه متقی اولور ؟ بونی بیان ایده جکزه .
اهل ورع و تقوی دیمک ظن اولنسونکه ناسدن احتراز
ایدوب منزوی بر صورته لیل و نهار عبادتله مشغول
اولان و ازدواجدن محروم قالان کسه لر در بوکا رهبانیت
دیرلر که بزم شریعتمز بونی منع ایتمشدر . (قال
علیه السلام بعثت بالحنيفية السمحة) پیغمبر من جناب حق

ایدوبده اصابت ایتمزه عندالله مسئول اولور . زیرا جناب حق قرآن کریمنده (وشاورهم فی الامر) بیورمشدر کرک بیغمیرمز وکرکسه خلفاء راشدین هر بر اموره اصحاب کرامله استشاره ایدرلر وحقی کنیدی رأیلری بین الاصحاب قبول ایدلرزه نکول ایدرلردی ایسته مشورتک اساسی بوکا مستندر .

اجرای مشورتک شکلی حقدده شریعتمزده بر نض موجود اولمدیغندن هر عصرده شکلی تبدل ایتمش وبالاخره هر طرفده بالتجربه محسناتی کوریلان اصول مشروطیت یعنی امر مشورتک ملت وکیللرینه تودینی بزجهده قبول اولمشدر . بناء علیه مشروطیت اداره شرعشریفه موافق بولمشدر .

تعداد ایلدیگمز شو صفتلری جامع اولان سلطان اهل ورع وتقوی عد اولنور خلفاء راشدین وسلاطین ماضیهنک بعضیلری بوصفاتی حائز ایدی آنلر اتقارلی واجرا ایلدکلی عداوت ومسائوات سایهسندده غلبیت ومظفریته نائل اولهرق آز بر زمان ایچنده مزراقلرنی شریک، غریبک الکمنهاسنه دکیلر . اسلام حمکدارلرینک ایچنده اک زیاده اتقا واجرای عداوت ومسائواتله مشهور اولان حضرت عمردر حضرت عمر عندنده بیوک کوچک فقیر وزنکین ضعیف وقوی مساوی ایدی حتی بر زنا مادهسندن طولایی کنیدی اوغلنه حد شرعی بالذات اجرا ایلدی حکم شریعت یرنی بولسون دیه اون دکنکده اولوسنه اوردی . تسلیم روح انساننده (امان باباجغم مرحمت ایت) کبی سوزلرله باباسنک شفقتنی جلب ایتمک ایسته دیسهده (اوغلم بن سکا حکم شریعتی اجرا ایدرسم جناب حق بکا وهمده سکا مرحمت ایدر) بیوردی .

بوکا مائلی دیگر اوغلنه اسکندریه والیسی طرفندن کنیدی خانهسندده حد شرعی اجرا اولندی بونی حضرت عمر خبر آلیجه والییه یازدیغی بر مکتوبده (بنم اوغلمه سائر اهالی کبی نیچون حکومتمده حد

یوقدر کندوسیلله بر فقیرک نظر شریعتده فرق یوقدر . بزم شریعتمزده غیر مسئول برشخص بولنماز حضرت علی رضی الله عنه کبی بر خلیفه بی بر موسوی ایلله ینه کنیدی حاکمی تحت محاکمیه آلدی . ومدعی علیه مخصوص صدائیه به اوتورتدی . ومشارالیهک علمنه حکم ویردی . سلطانک مصاحبت مشروعه به منی تقلید قضا ایلله اقوال مجتهدیندن برینک قولیه عمل ایتمک خصوصنده امرینه اطاعت جائز اولوب دیگر خلاف شرع امرینه اطاعت جائز اولماز وامر ایدرسه آثم اولور .

سلطان اولان ذات مصاحبت عامه اولدقجه بغير حق کسه بی قتل ایدمز وقتلیله امر ایدمز ایدرسه موجب قصاص اولانده قصاص اولمیانده دیت لازمکلور . سلطان اولان ذات بغير حق کسهنک مانی ضبط ویا اتلاف ایدمز ایدرسه تضمین لازمکلور . ومصاحبت عامه اولدقجه هیچ کسه بی بغير حق نفی وتغریب ایدمز . ویت المالدن نفقه کافیهسندن بشقه برپاره بیله آله مز . آلورسه آثم اولور .

سلطان اولان ذات هر ایشی اهانه تودیع ایتملیدر . امور حکومتده استخدام ایدمجکی مأمورین وظیفه سنک اهلی اولمازلرسه عندالله مسئول اولور .

سلطان اولان ذات بیت الماللی حسن جبابته اسراف وتیزیدن وقایه ایتملیدر . بلا سبب شرعی کسه به معاش واحسان ویردمز . واستخدام ایدمجکی مأمورلره قدر کفایه دن زیاده اجرت ویردمز ویررسه آثم اولورومکن ایسه کندوسندن تضمین ایتدیریلور .

سلطان اولان ذات امین اولملی هر وقت ملتک حاللی دوشمنلی کنیدی نفسنی سلطنتنی دوشمنه ملی جاه ومنصبنی وقایه به حصر نفس ایتمالی .

سلطان اولان ذات دشمنه غالب اولاجق قدر قوه عسکریه تدارک ایتملی وهر بر اموره اهل حل وعقد ایلله مشاوره ایتلی رأی خود واستبدادینی تعقیب ایتمالی

نہایت زوجہ سنک توصیه سیلہ حضرت عمرہ شکایت
ایچون مدینہ منورہ کتدی . حضرت عمری سائر
پادشاہلر کبی سرایلردہ بیوک قوناقلردہ اوطورر ظن
ایدیور ایدی مشار الہی صورتی خرماقلردہ اولدیغنی
خبر ویردیلر . محل مذکورہ کتدی . بر اغاجک
کولکے سندنہ اثوابی اسکی بر ذاتک یاتدیغنی کوردی
ایاغیلہ اینتہرک (باقسکا خلیفہ زہدہدر) دیدی جناب
عمر باشی چویردکدہ بر موسوینک طوردیغنی کوردی
(نہ اینستورسک خلیفہ عمر بنم) بیوردیلر موسوی
ایتدیکی بو معاملہدن قورقیدی یرہ دوشدی وعفو طلب
ایتدی ودعواسنی عرض ایلدی جناب عمر بر کمیک
پارچہسی اوزرینہ بعض سوزلر یازہرق موسوی یہ ویردی
موسوی کمیک آلوب خانہ سندنہ واردی زوجہ سی
نہ یایدک دہہ سوردیغندہ جوابا (آدم سندنہ اثوابی اسکی
بر آدم مدینہدہ خرماقلر آرہ سندنہ یاتور ایدی حالمی
افادہ ایتدم بر کمیک اوزرینہ برشیلر یازدی بیہودہ یرہ
یورلدم) دیدی زوجہ سی جوابا (سن کوتور بونی
والی یہ ویر عدالت اثواب ایلہ سرایلہ اولماز هایدی
طورمہ کیت) دیدی موسوی کمیک پارچہ سنی والی یہ
ویرنجہ والی اوقودی وقورقوسندن یرہ ایندی عفو
طلب ایدرک خانہ سنی اعادہ ایلدی . ایشتنہ عدالت بویاہ
اولمی اهل تقوی بویاہ کسہلرہ دینور کرچہ بو حال
حضرت عمرلہ رابر کیتمشدر وزمانزدہ بونک تطبیقی
مشکلدر وزمانز پادشاہلرینک آنی تقلید ایتسی غیرقابل
واحوال حاضرہ نظرآ غیر جائزدر زیرا یار واغیارہ
قارشو سلطانک مسکینی ، مأوایی ، خدمہ سی حالنہ مناسب
وجملہ بولنق لازمدر فقط قدر معروفدن فضلہ سیدہ
اسراف عد ایدیلیر .

مثلا ایکیوز ملیون غروش قیمتندہ تخمین ایدیالان
بر بئچہ وایچندہ واپور ایشلہ یہ جک قدر واسع صنعی
دکز وامثالی کورولماش وشدادک بیلہ موفق اولہمدیغنی

شرعی نی اجرا ایتدک کندی خاہ کہ کوتوردک بو بر فضلہ
امتیازدر) سوزلرینی یازہرق والی نی مسئول طوندی .
بیت المالدن مجاہدین اصحاب کرامہ بر لباس توزیع
اولندقدنصکرہ برکون حضرت عمر اول لباسدن ایک
عدد لباس اولدیغنی خالدہ منیرہ جیتوب ناسہ خطبہ
ایراد ایتک مراد ایتدی و (ایہا لباس اسمعونی)
بیوردی صحابہ کرامدن بریسی قیام ایدوب یا امیرالمومنین
بر سنی دیکلہ میہ جکیز چونکہ بیت المالدن ہرکسہ بر
لباس ویردیککیز خالدہ سز ایک لباس آلمشیکیز
مساواتہ رعایت ایتماشکیز دیدیککندہ حضرت عمر
(بنده بر لباس آلدہ اوزرمدہ ایکنجی کوردیککیز
لباس اوغلمک حصہ سندنہ اصابت ایدندر اندن عاریہ
آلدہ) بیورنجہ اعتراض ایتش اولان صحابہ اولیہ ایسہ
خطابتکیزہ دوام ایدیکیز بیوردی .

ینہ بونک کبی برکون ائای خطبہدہ صحابہدن
بریسی (یا امیرالمومنین فقراتک خانہ سندنہ بر تجربہ
قینادیغنی خالدہ سزک خانہ کزدہ کچن کون ایک تجربہ
قینادیغنی کوردم بو ایسہ عدالت و مساواتہ منافیدر)
دیجہ حضرت عمر اول تجربہ نک بریسندنہ کی معالجہ
ایچون وضع اولولمش بر نوع نبات اولدیغنی بیان
بیورمشدر .

حضرت عمر قطعیا منفعت شخصیہ بیلمز و بیت المال
اسراف و تبذیردن فوق العادہ وقایہ ایدردی مصرہ شامہ
بر چوق بیوک ممالکہ حاکم و خلیفہ ایکن اوستنہ برقچ
مخاندن یمالی خرقة کیرکوندہ کفاف مقداری بر ایک
درہم نفقہ آلوردی محل اقامتی برقات خانہ . یتاغی
خرما لیلیہ طولدیرلمش برشیلته ایدی .

حضرت عمر زمانندہ عمرو بن العاص اسکندریہ
والیسی ایدی . بر جامع شریفی توسیع ایتک ایچون
قومشوسی بولان بر موسوینک خانہ سنی پارہ سنی ویردک
جامعہ قلب ایلدی موسوی ینہ راضی اولدی .

طرز معیشته اویماز اورتہ واینکین حالیلر یارس
وجوارنده بر استبداد مال، احتکار کابوسی التده
ازینکده وبوصورتہ کیتدکجه تزايدیدن سوسیالستلر
اوراحت کزن زنکینئرک ماللرینه غیر مشروع برکوز
آتمقده درلر.

اوتہ دنبری اهل اسلامده طرز حیات ومعیشت،
اوروپا طرز حیات ومعیشتہ بکزمز بر حالده دوام
ایتدیکندن کندی کوره نکلیرمزی اوروپاده کورمیانلر
بو حیات ملیہی بر اعتیاد ملی، فقط تمصب بدن متولد بر
حیات اولہرق تلقی ایدیورلر صوک زمانلرده اوروپاده
عادتا قادیئلرلہ ارککلرک آرسندہ فطرۃ برفرق اولمدینی
ادعا یلہ ہر ارکک قادیئلرک و ہر قادیئلرک کورڈیکی
ایشی کورہ بیلیمک و قادیئلر ارککلردن کیرو قالماق
داعیہ سندہ اوغراشان بر چوق قادیئل اولدینی کبی
بو صنف قادیئلری القیشلایان ارککلرک آزدکلدر.

بواساسہ بناء طرز حیات ومساعیمز اوروپا طرز معیشتہ
بکزمہ ملی در ادعا سندہ اصرار ایدئلر ہر شیشی کوری
کورینہ اوروپاده کورور ایسہ انی، کورہ مز ایسہ
فنائقلہ اتہامدن کیری قالمیورلر. اوروپا طرز حیاتی بزم
طرز حیاتمزه طبان طبانہ ضددر. اوروپالیلر، کرچہ
بر حیات اجتماعیہ مالک ایسہ لردہ حیات عائلہ دن جدآ
محرومدرلر. دیہ بیلیرم. قانون فطرت بر کرہ دوشونیایرسہ
کوز اوکنہ کتیریلیر ایسہ بر سبی اختیاری مجبوریتنده
بولنان نہ قدر ذی روح وار ایسہ کافہ سبی عائلہ حیاتی
خصوصندہ فطرۃ تقسیم اعمال قاعدہ سندہ رعایت ایتدکاری
کوریلیر. تقسیم اعمال قاعدہ سنک انسانلرہ نہ قدر لازم
اولدینی صوک عصر مدنیت بزہ پک کوزل افہام
ایدیور. آجیق دکلزلرک طاغلر کبی طالفہ لرینہ تحمل
کوسترن سفائک نہ بر کیمسہ نک، نہ دہ بر مسلکده متحصص
برچوق کیمسہ نک ہمتلریلہ میدانہ کلہ میہ جکی پک اشکاردر
اوقوجہ کوہ آہنین تقسیم مساعی واعمال سایہ سندہ

کاشانہ وقصوری حاوی متعدد سرایلر ایچندہ بر قاج
یوز جاریہ لرلہ انواع سفاہتی اجرا وبشیوزی متجاوز
آشچی وایکیکی متجاوز یاور، خدمہ ایلہ ذوق
وصفا سندن وجاہ ومنصبی وقایہ دن بشقہ برشی دوشمنیان
وکندوسنہ ایشمامک ایچون فقرای اہالینک چفت
سوروب چبالیوب آلتک ترنی صیروب قازاندینی
اوج بش غروشی قیربالجہ تحصیل ایدوبدہ بونلردن
تراکم ایدن یوز بیکلرچہ لیرلری شوکا بوکا احسان
وفضلہ فضلہ معاش ویروب ومحافظہ نفسیچون خفیہ لہ
بیت المالدن کیتلو آقچہ ویران ومفسد لک القا آتیلہ
کتب دینیہ پی کلخانلردہ یاقدیران وبرچوق معصوملری
بلا سبب شرعی اتلاف وتغریب ایلان بادشاہ عادل
واہل تقوی دنیہ مز.

مابعدی وار

مسلمانلردہ عائلہ حیاتی

اوروپائی اوزاقدن طویانلر، اوروپانک نہ دیمک
اولدینی بیلیمکاری جہتلہ اوروپانک بتون معناسیلہ بر
جنت اولدینی ظن ایدرلر. ہرایلیکی، ہروارلنی اورادہ
بیلیرلر حالبوکہ اوروپا مالکی کرک ایچندہ کی زنکینئر کرک
خارجدن بش اون کون ذوق وصفادہ بولنق ایچون کمرینی
طولدیہ رق کیدئلر ایچون کوزل براکلنچہ یریدر.
دیگر طرفدہ اورتہ حالیلر، عملہ کرویہی ایچون اوروپا
مالکی دیہ بیلیرمک بتون معناسیلہ بر انسان جہنمیدر
جہنمدہ حضور وراحت واریسہ بوقسم خلق ایچوندہ
اوروپادہ لذت راحت تصور اولنہ بیلیر. بن اوروپاہہ اغاج
قاشیق تجارتیلہ برچوق کورہلر کیتشم متعدد سرکیلردہ
بولنشم اولدجہ اوروپانک مختلف مالکنہ وقوف پیدا
ایتشم نسبتلہ استقہولم وجنوارہ بر از استراحتہ مالک.
ہلہ یارس اہالیسی بسبتون طرز معیشتلری بزم مسلمانلرک